

[Bundvad.]

under loven i dag: den farlige jernindustri med 9 kr. 17 øre og den endnu farligere træ- og møbelindustri med 16 kr. 33 øre. Denne meget farlige træindustri, hvor man i stor udstrækning bruger meget hurtigt roterende, skærende maskiner, kommer altså med hensyn til udgifter ved ulykker kun op på halvdelen af, hvad ulykkerne koster under området jordarbejde. Al beskæftigelse må derfor principielt være omfattet af loven. Det bliver så tilsynets opgave at tilpasse beskyttelseskravene til de enkelte erhvervs særlige forhold. Det er også muligt samtidig med, at lovens hovedopgave løses, nemlig den, at arbejdsgiveren sørger for, at arbejderne er tilbørligt værnet mod sundhedsskadelige påvirkninger eller ulykkestilfælde på arbejdspladsen, og at arbejdet foregår på forsvarlig måde og under iøvrigt betryggende forhold.

Efter den nugældende lov kan det være vanskeligt at fastlægge ansvaret for, at lovens bestemmelser eller tilsynets forskrifter opretholdes. Det er derfor rigtigt, at lovforslaget nu tager sigte på klart at fastlægge, hvem det er der har ansvaret. Det er også rigtigt at bestemme, at arbejderne er pligtige til at medvirke ved foranstaltningernes gennemførelse, for det nytter lidet, at der gennemføres en række foranstaltninger, hvis de ikke tages i anvendelse.

Jeg vil dog gerne her gøre den bemærkning, at der må lægges overordentlig stærk vægt på lovforslagets bestemmelse om et oplysningsarbejde om de truende farer på arbejdsstedet. Det er jo forlængst en fastslået kendsgerning, at den såkaldte menneskelige faktor spiller en så uhyre stor rolle i spørgsmålet om ulykkernes antal. Såvidt mig bekendt skyldes indtil 75 pct. af ulykkerne denne faktor. Det er derfor rigtigt, når det foreslås, at arbejdsgiveren skal have pligt til at oplyse arbejderne om, hvilke farer de skal søge at undgå og hvordan de kan undgås, og særlig vægt må der lægges på oplysning af de unge arbejdere. Det forstår man nødvendigheden af, når det oplyses, at de unge rammes af ulykker fire gange så hyppigt som de noget ældre arbejdere.

Men hermed er spørgsmålet ikke udtømt. Et videre anlagt propagandaarbejde for arbejderbeskyttelse er nødvendigt. Det er derfor med glæde, jeg konstaterer, at der foreslås oprettelse en arbejderbeskyttelsesfond. Man kan diskutere, om den måde, hvorpå midlerne til fonden foreslås tilvejebragt, er rigtig, men man kan ikke diskutere fon-

dens betimelighed. Såvidt jeg har forstået, er det i første omgang meningen at lade folk, der arbejder med arbejderbeskyttelses-tilsyn, og arbejdsledere nyde godt af det oplysningsarbejde, der kan iværksættes for fondens midler, men jeg har den opfattelse, at man må gå et skridt videre. Jeg vil f. eks. nævne, at det utvivlsomt vil være overordentlig værdifuldt, om arbejdernes sikkerhedsrepræsentanter og tillidsmændene iøvrigt kunne deltage i eventuelle kursus, eventuelt sammen med arbejdsgiverrepræsentanter, og jeg vil tro, at et mere udadvendt propagandaarbejde gennem presse, radio og film vil kunne gøre nytte. Ganske vist er arbejdsrisikoen forskellig indenfor fagene, men der vil altid være visse generelle træk, der er ens for alle, og som alle bør kende. Den enkeltes omtanke ved arbejdet er utvivlsomt den bedste beskyttelsesfaktor.

I afsnittet om sundheds- og velfærdsforanstaltninger på arbejdsstedet nævnes en hel række detaljerede regler for indretning af arbejdsstedet, bestemmelser, der nu også skal gælde for handels- og kontorvirksomheder. Desuden finder der i afsnittet om forebyggelse af ulykker en række detaljerede regler, som dels betegner en videreførelse af de nugældende regler, dels en stærk udvidelse. Disse bestemmelser skal jeg ikke omtale i enkeltheder. Lad mig dog sige om de hygiejniske foranstaltninger på arbejdsstedet, at man hos arbejdsgivere kan møde den opfattelse, at disse foranstaltninger er uproduktive. Heroverfor vil jeg gerne sige, at det er de kun tilsyneladende. Velindrettede hygiejniske foranstaltninger som bad, omklædningsrum, spisestuer o. lign. medvirker nemlig til at give arbejderne det større velbefindende, som må være tilstede, for at den større indsats, som er tilstræbt, kan opnås. Om bygningers indretning og maskiners indretning og opstilling vil jeg generelt sige, at disse må indrettes og opstilles på en sådan måde, at risikoen nedsættes til det mindst mulige. Har man f. eks. valget mellem på den ene side at indrette en maskine eller et arbejdssted således, at ulykker såvidt muligt undgås, og på den anden side at påbyde, at arbejderne skal anvende personlige beskyttelsesmidler, bør man vælge det første, fordi som allerede sagt den menneskelige faktor spiller så stor en rolle.

Jeg er klar over, at ikke alle arbejdssteder kan indrettes så hensigtsmæssigt som ønskeligt. Det er derfor også rimeligt, at der som foreslået gives tilsynet bemyndigelse til at kræve en arbejdsmetode, ved